

Редакције и Адми.
Мосајска ул. бр. 22.
www.nbs.rs

Гласи се дају у Адми.
Цена утврђена.

Поплаћено се писма не при-
ју. — Рукописи се не
се враћају.

Листа, рукописе, новац и
не остало што се односи
на лист, слати власништву
листа.

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Против Германа ЕНВЕР КОД СУЛТАНА

СОФИЈА, 26 марта

Бугарска Телеграфска Агенција има ову значајну депешу:

Успеси Руса на свима фронтовима, као и успешна акција флоте савезничке у Дарданелима, изазвала је панику у турским владајућим круговима. Виђенији политичари видећи пропаст по Турску, бацају кривицу на Немце, услед чега је дошло до оштрог сукоба између Енвера паše и немачких официра. После бурне седнице у Ратном Савету Енвер је хитно дошао у Цариград и отишао у двор код султана. Говори се да је утицао на Султана, да Турска затражи мир.

Писмо Госп. Министру Војном

Господине министре,
Први пут кад сам посмат-
рао Ваше лице стекао сам
уверење о Вашој савести и
Вашем карактеру.

Био сам јако радостан што
сам на положају министра вој-
ног сагледао једног тако рет-
ког човека.

Посматрао сам Вас дуже.
Хтео сам да проверим своје
прве утиске: Они су не само
потврдили моје уверење које
сам раније добио, него су га
и појачали знатно.

Ја не ласкам. Мени се више
допада да будем оштар, да
говорим оно што се најмање
допада; да, када будем изнео
о некоме суд, да носи обе-
лажеје оштро, строго, а по-
каткад и сувише строго

Посм трајући Вас, ја сам
учинио изузетак: Ви сте отели
могућност да говорим и о
Вама ошtro, да и према Вама
будем као према многима и
другима.]

Шта је то? Због чега? Шта
је то што је извршила тако
отступање у моме обичају.
Ваше име? Не... Ваше вој-
ничко држављанство? Не... Друго,
друго... То је ваше лице „на
коме је ојтрана не само ваша
душа, него и ваша строгост.“
Ту фразу узимам од истори-
чара В. Дереја, коју је изре-
као оцењујући психу једног
великог политичара.

А то што сам прочитao на
Вашем лицу било је оно што
је дало отисак Вашем гласу.
Ви, Господине Министре,
важите као строг, врло строг
војник, врло савестан човек,
строг и савестан министар.
Особина врло ретка, као што
сам већ рекао, код људи који
су пре Вас заузимали тај ви-
соки положај...

Оно што сам прочитao на
Вашем лицу слагало се са
гласом који и данас уживате.

Ви га нисте стекли тако
лако. Он није дошао што сте
дошли на данашњи положај,
нега што сте показали да
умете да будете онолико и сто
правичан колако и строг, оно-
лико исто савестан, колико и
љубазан.

«Ви наисте дозвољавали да
се осети неправда; нисте до-
звољавали да неваљадци о-
стану некажњени; а, кажњени
да не буду на месту које им
је строгошћу закона одређено.

Али, ето где баш ту Вашу
дневну особину Ваши потчи-
њени органи желе да покажу
у другој боји и да јој зададу
ударац.

Ви, знамо да то не би никад
дозволи и, и да би жртвовали
и много драгоцену, много што
Ви цените, да би сачували, и
да би учинили много већу
жртву.

Питајете шта је то? Тра-

јаће та одлучно да се уве-
рите шта се то против Вашег
гласа тако подигло.

Вама је, Господине Мини-
стре, познато да је Коча Поп-
овић, брашнар из Београда,
због несавесне лиферације
брашна за нашу војску осу-
ђен на робију. Ви знаете да
је он ту своју казну требао
да почне извржати...

Али овај осуђени, овај бро-
гати морални лазарон, није
на ономе месту где је давно
требао да буде! Он не вири
из гвожђе робијашког про-
зора, (и се не налази на
издржавању своје казне: он
место да буде иза тешких
робијашких врата, налази се
у своме мливу у Нишу!

Ви ћете се чудити. И ми
се, Господине Министре, чу-
димо Чудимо се — и напе-
чућењу нема краја. Чудећи
се, ми се питамо: да ли ниш-
ки млин Коче Поповић није
претворен у казнени завод?
Ишли смо да га видимо — и
то насмо видели. Млин роби-
јаша Коче Поповића и даље
је само млин.

Ви ћете, Господине Мини-
стре, бити револтирани. Ви
се морате узбудити што је
дан жигосани и осуђени ли-
ферант не налази се на ро-
бији, него у мливу. И ми се
револтирамо; због тога ре-
волта и држимо и узимира-
јемо Вас.

Ако би се оставило да ова
морална накза, овај робијаш
Коча Поповић и даље буде у

млину, место на робији, ство-
рило би се уверење да сте
решили да свој глас строгог
и савесног министра униш-
тите.

Али, ми, Господине Мини-
стре, сматрамо да то не ћете
учинити. Радивоје Бојовић се
бе неће жртвовати лоповима;
он ће — то смо потпуно уве-
рени — њих упутити на њи-
хово прво место бдијући у
исто време бодро, као будан
стражар и над савешћу мно-
гих војних судија, који често
дрема, ако није потпуно за-
стала, нарочито кад закон
стропошта на оптуженичку
клупу каквог великог и бо-
гатог кривца.

У име Вашег високог гласа,
молимо Вас да наредите да
се робијаш Коча Поповић
стражарно спроведе у каз-
нат, а у исто време казне
они који су тог робијаша до-
сада од издржавања казне на
робији извлечу.

Ми се надамо, Господине
Министре, да ће наша вера
бити оправдана, и да ће наш
протест бити уважен.

У нади да се нисмо прева-
рили, молимо да примите уве-
рење поштовања.

Ниш
Војислав М. Ростић
21 март 1915
публициста

ско брашно! — Шта мисле
ови општинари? Кад смо про-
шли пут, тамо пред Ускрс
куповали брашно, добијали
смо неку мешавину од куку-
руза и пшенице...

Међутим, сада смо добили
помешане трице са брашном!
Шта значи ово?

— То значи: ако га неје-
деш кувано, јешћеш га ба-
резо! одговорих мирно.

Несавесан месар

Пажња Управи Града

Остављени сами себи, ми,
Београђани, имамо да се бо-
римо са масом препрека, са
масом незгода, у циљу одр-
жња наше егзистенције. О-
стављени сами себи, ми дан-
с морамо да се боримо и са
несавесним хлебарима, и са
несавесним пильјарима, бака-
лима, месарима ит.д. ит.д.

Да би колико толико били
заштитени од ових пљачкаша,
који не бирајући средства, хо-
ће сала у рату, док други са
пушком у руци гину, а се
обогате, да спечале хљаде,
образован је Месна Одбор.
И одмах по своме конституи-
сању овај одбор је у спора-
зуму са полицијским властима
прописао ценовник по коме
трговци имају да продају робу
грађанству.

Не мислимо на свом месту
да пишемо о незгодама, на

Радош

Ама шта ово треба да зна-
чи! — рече ми јуће један при-
јатељ, носећи у кеси општин-

које је овај одбор наилазио у својој борби против пљачкаша, не мислим, такође, на овом месту, да критикујемо рад неких, који су својим положајем били гозвани да потпомогну овај одбор, међутим, они нису ни прстом ирднули; не мислим, такође, да на овом месту похвалимо Месни Одбор, чији су чланови из свога цепа плаћали за пренос речириране робе, јер се кола нису могла добити. Све то не мислим. Све то остављамо за боља времена. Наша је намера да на оном месту скренемо пажњу Управи Града Београда, на једног неваљада, на једног несавесника и бездушника који својим похареним месом хоће да трује свет. Хоћемо на овом месту да прикажемо Димитрија Тасића, месара у Македонској улици. Јуче је дошла у нашу редакцију једна госпођа, чији је муж на војној дужности, и донела месо које је купила код овог Димитрија Тасића. Иако по пропису ценовника на килограм меса сме да се да цубока највише 100 грама, он јој је ипак на килограм меса дао 250 грама. Кад му је ова сиротица добацила да је то и сувише, он јој је сасвим хладнокрвно добацио: Па не мораш да купиш.

Међутим, цубок је од прет даја и несносно заудара. Против оваког несавесног рада овог дерикоже, ми молимо Управу Града да га узме на одговор, јер није право да својим ухареним месом трује овај свет.

КРОЗ ШИБУ

А ви тако! Никако да нас оставите на мир. Сваког дана о нама пишете! — рече ми један поштар!

— Па ја мислим, да ћемо вас тако натерати на савестан рад!

— Вараши се! Не познајешти насово. Тако да се бити неурености. Него батали ти такво писање, па окрени снама лепо. Знаш, како се каже: умиљато јагње две овце сиса!

— Дакле то је ваш поштански морал!

С. Михајловић:

ЋОЛ САДАШЊОСТИ

Посвећено
Г-ци Јели Милошевићевој

Шумори уздах врх замрзлих грана
Умрлих душа, и разноси причу
Острашној јави; — слушам сваког
дана

Сеје и мајке где горко наричу

И земља јеца, и небу се јада;
Све у крв тоне, и свет сузе лије;
Јецају жртве, невино се страда,
А смрт се цери и животе пије.

Замишљен гледам, и занос ме
носи —
Од лепе земље створили сте пако!
О, ја вас питам док ме суза роси
Варвари грозни, о, докле ће те
тако?

Крушевач, 1915:

— Море, какав морал, ка-
кве трице. Остав' се ти тога.
Буди паметан, па с нама лепо.
Ја ти то пријатељски кажем
боље је за тебе!

Збиља ови поштари су у
праву! помислих у себи и
одех!

Енглеска флота

— Губитци енглеске трговачке
флоте —

Дељи Телеграф доноси, да
губитци, које је у овом рату
претрпела енглеска трговачка
флота представља 2194 570
лира стерлинга у бродовима,
а 4.464.617 лира стерлинга у
разноврснорсној роби.

Германски успех

— На источним позицијама —

У немачким владајућим кру-
говима влада негодовање про-
тив главног стана. Једна ви-
ска политичка личност, која
стоји близу канцелара, изја-
вила је, како канцелар није
ни најмање задовољан доса-
дашњим успехом. Немци да-
нас стоје много горе но у сеп-
тембру прошле године. Међутим,
и храна као и нова по-
јачања на измаку су. Влада-
јући кругови са зебњом че-
кају дане која има да насту-
пе. Велика се нада положаје на
овогодишњу бербу кромпира-
као и на жетву у Руској Пољ-
ској, коју су Пруси засејали
усевима. Међутим, акције пру-
ске војске у Руској Пољској
стоје веома рђаво, и постоји
 уверење, да Немци неће до-
чекати жетву.

Из Румуније

— Ратна струја узима све више
маха. —

Букурешт, 28. марта.
Струја, која тражи да се
Аустрији објави рат и да ру-
мунска војска упредне у Тран-
силванију, узима све шире
размере.

„Вајторул“ доноси да је
на једном збору у Букуреш-
ту, на коме су присуствовали

Букурешт, 28. марта.

Струја, која тражи да се

најугледнији политичари до-
нета је резолуција, да се вла-
да натера, да ступи у акцију,
кад већ сама то неће да у-
ради.

Веома популарни Н. Фили-
песку држао је говор који је
на учеснике збора учинио си-
лан утисак. Он је између о-
сталога рекао и ове значајне
речи: Ми даље овако не мо-
жемо. Или — ула. Данашњим
нашим држањем ми не чина-
мо услуге ни једној страни п-
рема томе не можемо да се
надамо никаквој награди, а
међутим, навлачимо на себе
гњев. Ја мислим да ћу се са
вама сложити, ако кажем, да
је наш пут преко Карпата у
Трансилванију. Другог пута
нема!

Питање странаца

— Нова наредба руске владе —

Петроград, 27. марта

Петроградска Телеграфска
Агенција јавља, да је ви-
соки политички савет унео измену у
решењу од 11. јануара 1915
године о питању странаца.
Овом изменом сви странци,
— поданици Аустро-Угарске,
Немачке и Турске, који су
словенске или романске на-
родности, могу и даље управ-
љавати занатске и инду-
стриске радње у Русији.

Шта мисли Хинденбург

— Реванш за пад Пшемисла —

Букурешт, 27. марта.
Немачки фелдмаршал Хин-
денбург, носи се мишљу да
Русима врати жао за срам ту,
због пада Пшемисла. Како
петроградска „Рјеч“ сазнаје,
Хинденбург је изјавио, да ће
Пшемисл осветити, и наредио
је да се предузму нужне мере,
како би могао да поведе што
жешћу акцију против руских
трупа.

У овдашњим војним кру-
говима, влда уверење, да
пРЕТЊА ХИНДЕНБУРГА није на-
мало опасна по руске трупе,
пошто су ове увек успеле да
разбију сваки план немачке
главне команде.

ФЕЉТОН

М. М. Николић:

Комита

Облаци оловне боје покри-
вали су цело небо. Ми смо
седели под шатором и разго-
варали, а пред нама, на по-
ложајима водиле се борбе.
Целог тог дана грмели су то
пови наши и пртливачки.
Пред вече дође наша, болни
чка патрола са двадесет но-
сила и читавом поворком лак-
ших рањеника. Превијање је
одмах почело и трајало је ду-
боко у ноћ. Ја сам те ноћи
био дежурни.

У великому шатору све је
било мирно, сви су рањеници
спавали. На средини је чкиљ с
велики фењер чија се свет-
лост једва опажала кроз пр-
љава окна. Покашто само пре-
кине тишину који уздах или
пригашен јаук. Пошто сам

обишао све рањенке, легох
да се мало одморим на једна
носила. Поред мене, на су-
седним носилима, лежао је је-
дан комита, коме је при опе-
рацији сдесечена нога, а до
њега лежао је његов друг,
опет комита, тешко рањен у
трбух. Тек ме беше ухватио
сан, кад ме трже тих глас
мога суседа, комите:

— Болничар!

— Шта је? Упитах га при-
шавши.

— Пробуди овога до мене!
То је мој друг.

— Како да га пробудим?
Он је опасно рањен, зрио му
је у трбуху. Што ће ти?

— Само га ти пробуди, кад
ти кажем.

— Ја прићем оноге и полако
га дожватим за раме.

— Слушај, зове те овај твој
друг, рекох му.

— Који? Упита ме он отво-
ривши очи.

— Овај овде!

Енглеска војска

— Предстојећа задаћа —

Лондонски „Дели Мељ“ у
уводу м чланку вели, како
Енглеска није напретла све
своје сile. Права снага Ен-
глеске има тек сада да се по-
каже и цео свет биће исто-
времено и зачућен и задив-
љен пожртвовањем енглеског
народа, који не бежи ни од
највећих жртава, само да би
победили у борби за опште
добро. Све ово што је до сада
да било, све је тај мало, све
је то беззначајно према ономе
што има да даде. Енглеска
ће тек сада да дејствује свом
снагом.

Компезације

— Шта траже Бугари, Грци и
Румуни. —

„Газета да Абзона“ пише:
У париским дипломатским кру-
говима увек се третира
питање о компензацијама које
траже Бугари, Грци и Румуни.
Бугари траже: Македонију, Кавалу,
Серез Драму, Солун и Добрину;
Грци греже исправку границе према Бугар-
ској и Србији, један део Ар-
баније, Смирну са округом, Родост и Дедеканез; Румунија
пак, тражи целу Бесара-
бију, Ердељ и Буковину!

У круговима париске дип-
ломатије држе да су ови зах-
теви и сувише претерани

Карп и Филипеску

— Аустријанци на пољу —

Букурешт, 23. марта.
Карп, бивши министар пред-
седник, шеф аустро-угарске
стране из Румуније посетио
је аустро-угарског посланика
и са њим је дуго конферисао.
Оза се посета разно комен-
тарише у букурешким поли-
тичким круговима. Итересант-
но је, да је одмах после ове
посете, Карп у своме органу
дне вест, како је Филипеску,
један од највећих аустро-угарских
посланика, узимао да је дуго
жешћу акцију против руских
трупа.

И једна и друга ратујућа
страна сву су своју пажњу
обратиле на државе неутрал-
них држава. Њихова дипло-
матија успела је из петних
јала да ове неутралне државе
веже за себе, обећавајући им
знатне компензације.

Али највећа пажња обраћа

Апсе

— Угушивање револуционарних
елемената —

„Политикен“ има извештај
из Бече, да је на неколико
места у монархији избила ре-
волуције, које су војском у-
гашене. Велики број најуглед-
нијих грађана, на које се сум-
ња, да су учествовали у ре-
волуцији похватали су и за-
твореви. Међу овима налази
се и неколико чланова парла-
мента из групе социјалиста.
У Инсбруку, Прагу и Љуб-
љани ухапшени су шефови
полиције, јер се и на њима сум-
ња да су узели учешћа. Међу
притворенима налази се и грађ
Розендорн, бивши шеф држав-
ске тајне полиције.

Из Грчке

— Борба између Венизелоса и
владе. —

СОЛУН, 28. марта.
Спор између Гунариса и
Венизелоса узео је озбиљан
карактер. Покушај краљев да
Венизелос измири са Гуна-
рисом пропао је.

Венизелос је изјавио кра-
љу, да он никада не може
дозволити да грчка спољна
политика пође овим путем,
којим ће да је поведу Гуна-
рис и његови другови из
кабинета.

У добро обавештеним кру-
говима говоре, да је услед
овога између краља и Вени-
зелоса дошло до снтрих ре-
чи. На свечаној служби у част
ослобођења, Венизелос није
присуствовао!

Говори се да ће Венизелос
напустити политику и да ће
се повући

се на Италију, Бугарску и Румунију. Ове три државе постали су центри, у којима се скопио „крем“ европске дипломатије. Од држања ових трију држава зависи много, и имајући ово на уму и једна и друга страна ради свим својим силама, не би ли ове државе увукле у своје коло.

Аустроугарска дипломатија изабрала је као свој главан центар Рим! Аустрија и Германија увиделе су добро зна чај Италије и раде живо да је придобију за себе. Међутим, и ако везана уговором, Италија је одмах по објави рата дала изјаву неутралитета. Талијански државници увидели су да би улазак у акцију, за Италију била пропаст и одлучно су одбили и Немачку и Аустрију. Дешао је у Рим и сам бивши канцелар,

кнез Било. Па ипак Италија је остала неутрална. Знатне територијалне компензације, које је кнез Било нудио Италији за њено улажење у акцију, нису могле да наведу талијанске државнике да објаве рат Споразуму.

Исте мере предузео је Савез како у Софији тако и у Букурешту. Аустро-немачка дипломатија и овде је успела из петних жала да увеку Бугарску и Румунију у акцију против Споразума. И док су у Румунији третирали неуспех дотле су у Софији постигли успех. Заведена обећањима Бече и Берлина, бугарска је влада допустила да се на њеној територији образује разбојничка чета (у јачини једног батаљона), и да улази на нашу територију.

Пред падом Цариграда Турска флота потучена

БУКУРЕШТ, 28. марта

Специјални кореспондент Коријер де ла Сера послao је своме листу овај телеграм: После огорчене битке у Цоном Мору турска црноморска флота претрпела је ужасан пораз и била је принуђена да се повуче у Босфор. Руска је флота гони, и успела је да се увуче у Босфор. У цариградским круговима завладала је паника. Сваког се часа очекују вести о искрцању руских трупа на турску територију.

ЈОН.

Дневне вести

Оздравио

Г. Милован Лазаревић, народни посланик, који је у Лазаревцу лежао опасно болестан, изздравио је.

Унапређења официра

Из Кругујевца јављају: да ће рад на великому указу о унапређењу официра бити завршен за који дан. Овим у-

Истрчим напоље и одмах најем командира. Он дође, погледа га, прегледа рану и констатова тровање крви.

Ужасно је изгледао овај херој. Био је црвен као земља, очи избечене, устаклене, усне помодреле, а на отворена уста излазио му је врео дах. Постоји пола сата издахнуо је.

Ја рекох онаме комити, да му је друг умро, а он се заплака, па рече:

— Осветићу га ја!

— Како ћем? И ти си неспособан.

— Осветићу га! Тражићу да ме однесу у коју београдску болницу, па ћу, чим кога видим с оне стране Саве, да пушам кроз прозор; погодак је сигуран.

Изда се наредба да се рањеници евакуишу у другу болницу, јер су други већ дошли.

Мало потом опет поче превијање. Ја сам помагао око једне операције, кад чух спо-

казом биће унапређено преко 300 официра, који су стекли право на унапређење и они који су се истакли у последњим борбама.

З1 процењу штете

Према наређењу Министра Унутршњих Дела, образоваће се у свима варошама, у које су били Аустријанци, одбори, који ће утврдити тачну штету.

У Београду ће се образовати одбор од 12 чланова, а у другим варошама и варошицама од 3 члана.

Истичим напоље и одмах најем командира. Он дође, погледа га, прегледа рану и констатова тровање крви.

Ужасно је изгледао овај херој. Био је црвен као земља, очи избечене, устаклене, усне помодреле, а на отворена уста излазио му је врео дах. Постоји пола сата издахнуо је.

Ја рекох онаме комити, да му је друг умро, а он се заплака, па рече:

— Осветићу га ја!

— Како ћем? И ти си неспособан.

— Осветићу га! Тражићу да ме однесу у коју београдску болницу, па ћу, чим кога видим с оне стране Саве, да пушам кроз прозор; погодак је сигуран.

Изда се наредба да се рањеници евакуишу у другу болницу, јер су други већ дошли.

Мало потом опет поче превијање. Ја сам помагао око једне операције, кад чух спо-

ља познати глас:

„Хеј трубачу, с бујне Дрине,
Де затруби збор!“...

То је певао онај комита, коме је одсечена нога...

Ратна пошта

Мој брат Милорад Филиповић, редов 1 чете, 2. бат. 15 пук 2. позива ступио је у болницу, пре два месеца и још ми се није јавио. Молим све другове и све болничаре, који би ма шта знали о њему да ми јаве, на адресу: Милентије Филиповић, поднаредник 10 хауб. батерије. Положај...

Молим управе болница или свако оно лице које ма шта зна о Карлу Шнајдеру медицинару, VII. пук 1 поз. да јави на адресу: Јован Шнајдер, Ђурија.

Бомбардовање Београда

Из Букурешта телеграфишу да се последњи аустријски команда поноси тиме што је аустријска артиљерија бомбардовала Београд. Аустријанци у свом званичном извештају веле да Београд није небрањена варош и да према томе они имају права бомбардовать га!

А они парламентари? — За што су нас молили?

Из Скопља

Наш дописник из Скопља пише нам, како се у Скопљу налази огроман број проблематичних женских, које су се због бомбардовања склониле у Скопље. Како исте не подлежу никаквом санитетском прегледу, то постоји опасност да се наша омладина зарази. Начелство би требало по овоме да предузме нужне кораке

1896—1897

Седма пуковска команда добила је наређење; да се прикупе спискови ћака рођених године 1896 и 1897

Она ће се употребити за административну службу у позадини.

Из Месног Одбора

Јуче пре поћне одржана је седница Месног Одбора на којој се поред осталог патића решава и питање о начину издавања позајмице којима је одобреније одобрио ову позајмицу.

З1 пренос поште

Извршио одељење Управе Вароши Београда, по наредби Министра Грађевина, одредило је за 30. марта, лицитацију за пренос поште Београд—Обреновац.

За услове треба се обратити Управи Вароши.

Олет нема воде

Ево већ три дана како у горњем крају Београда, на Смедеревском Терму, нема воде.

Аман г. председниче напрајте оног леншину из Водовода да створи нареду в. ду у том крају посекање љуђи од нечистоће.

Мис Хелен М. Колеман

Мис Хелен М. Колеман чланица мисије Леди Пејет, предала је Епископу Нишком г. Доситеју 600 дин. као поклон њенога брата Џона Колемана, свештеника и његових пријатеља из Вирџиније за наше ратнике паћенике и невољнике.

Нека је срдчна хвала племенитом дародавцу као и његовим а и нашим пријатељима на овом поклону.

Ко је изгубио

Ко је изгубио сребрну медаљу за ревносну службу, нека се обрати нашем уредништву.

Убијен војни бегунац

Пре неколико дана начелник среза пожешког известио је депешом Управу Вароши Београда, да је убијен плањински хајдук Божа Бончулјић из Каленића (ср. пожешки).

Депешом од јуче, јавља да је погрешно јављено да је убијен хајдук, претресом леша

утврдило се да је убијен Радисав Ђурић в јуни бегунац.

Читља

У Крагујевцу су преминули угледни грађани Данило Илић апотекар, Андра Јовановић штампар обојица бивши кметови крагујевачке општине, Спасоје Р. Вулетић штампар.

Покојница су били примерни грађани и заузимљиви предузетници.

Бог душу да им прости!

Жива Закопана

Једна сензациона афера у Нишу
(Наши извештаји)

Ниш, 28. марта

Откривен је један злочин, који сзојом језовитошћу бара

у засенак и чувену Шпанску Инквизицију. После свестраног истраживања нишкој је полицији испало за руком да пронађе леш једне угледне даме из наших најугледнијих кругова. Истрага се држи у највећој тајности. Успео сам да дознам, да су енглески лекари, који су извршили објекту леша утврдили да је несрећна жртва жива закопана и ту под земљом да је нашла смрт. Овај догађај изазвао је сензацију у Нишу!

Шта буде по овој ствари учињено јавићу вам.

Јовановић

Претплата на „Стражу“

стаје један динар шефично

Бес варвара

— Херојство једног Руса —

ПЕТОГРАД, 27. марта. — Главни штаб саопштава: 16 марта Немци су заузели северни део Мишића, ухватили нашег ивићча Порфира Пинасјука подофицира и одвели га у свој штаб у селу Разега. Тамо су га мучили у присуству 10 официра, не би ли му изнудили обавештења о дистрибуцији нашак трупа. Храбро подносила муке, Пинасјук је упорно одбијао да да одговор на питања немачких официра, који су му најпре одекли уво а по том унаказили лице. Постоји су га мучили, Пинасјук је успео да побегне испред стражара и стигао је 20 марта међу највеће груле. Главчаком издајући је подар је Пинасјуку крст Св. Ђорђа и награду у новцу, за показану верност заклетви.

ПЕТРОГРАД, 27. марта. — Појединости по мучењу Пинасјука овако гласе: Немци су га ухватили ноћу између 28 и 29 у селу Бјмброву северно од Мишића и одвели су га у немачки штаб. Тамо су га позвали да шпијуира у корист Немаца обећавајући награду у новцу. Кад је он категорично одбио они су му запретили да ће му, на случај да се и даље буде опирао, отсећи уши, нос и ископати очи и да ће га обесити за ноге. Кад ове претње нису застрашиле Пинасјуку, један му је официр маказима одсекао доњи део уха. Затим је четири мезга одсекао целу ушну шкољку; други једач официр унаказио му је нос, расекао му га и зубима загризао у рскавицу. Мучење је трајало читав час и кад није уродило плодом, Пинасјук је под стражом и интернизиран, одакле је користећи се мраком побегао. Сад се налази у болници у Варшави, где су га лекари саслушали и саставили протокол и фотографисали његово ончажено лице.

РУСКА ОФАНЗИВА

Руски успеси

ПЕТРОГРАД, 27. марта. — У Карпатима, 14. марта, у јуришу на положај 824 удаљен пет врста од Веље Мажеве, нарочито се одликовао капетан Биков, који је у првом жестоком непријатељском ватре изнео своју половину батерије брдских топова на планински венац, ухуктао три непријатељска митраљеза и допринео заузетију непријатељског положаја, одакле су се морале повући велике аустријске снаге, оставивши нам 1000 заробљеника.

Немци су отпочели офанзиву према Андрејеву, 25. марта у јутру заузели Андрејево, али око 5 часова увече потиснути су и наше су трупе повратиле Андрејево, где су наша 34 рањеника, 4 рањеника били су дотучени од Немаца а један Козак исечен на парчад.

НАШЕ БОЈИШТЕ

Варвари

ЦЕТИЊЕ, 27. марта. — Краљ Никола, Престолонаследник Данило, Министар Унутрашњих Дела Вулетић и шеф штаба Врховне Команде Јанковић посетили су Подгорицу и «бишли жртве варварског напада аустријског аероплана. У кућама које су погођене бомбама нико није пострадао, сву несрећу бомбе су учиниле на главном тргу, где је због празничног дана изванредно лепог топлог времена била маса народа из вароши и околине, махом жена деце и стараца. Мноштво комада од људских телеса разнесено је далеко у наоколу од места експлозије. Кров је попрскала земља и бараке у којима се продају животиње на мирнице. Већи део погинулих није се исказао агнесцирати, због тога прва листа губитака није ни могла бити тачна. До данас је утврђено да има свега 93 жртве од којих је 26 мртвих погинуло одмах на месту експлозије или по смртној дацији од тешких рана.

Има их повише рањених, који су отишли кућама у окојина села не пријављујући се одмах лекарима. С овима ће се број жртава на 120 тешко рањених. Тешко рањени превезени су на Цетиње, некима су ампутиране ноге, некима руке, двоје их је већ умрло од рака, а има их још који неће преболети. Краљ и престолонаследник посетили су у Подгорици болнице а тако исто ожалошћене породице, тешких унесрећених, храбрили рањене, богато даривали сиротиње и наредили да брижљиво буду неговані.

Свуда влада неописано гвашање, јер Аустрија не ратује са црногорским војницима од којих је бијена већ са њиховом нејачима у мирним не заштићеним варошима и селима.

ФРАНЦУСКА ОФАНЗИВА

Жуби немачки порази

ПАРИЗ, 27. марта. — Саопштење од 11 ч сова увече. Имали смо и поред непрестано рђавог времена нових успеха између 25 и 26 као и 26 марта. Своје успехе одржали смо и против жестоких против-напада. На терену смо избројали више од 1000 немачких лешева. Јужније у шуми Мервил јаком пешадиском ватром уништили смо немачку чету од које је преостало само 10 војника, које смо заробили.

У шуми Аји заузели смо нове ровове и одбили две против-нападе.

Офанзивом и нападима које предузимамо од 22 марта између Мезе и Мезела добили смо већ ове резултате: 1. Северно и источно од Вердена на фонту дугачком 20 км дубоком 1—3 км. заузели смо висове, који домирају том крају Орне и заузели смо села Кисонвил и Фромези. 2. Из мад Мезе у Епаржу заузели смо скоро све јаке позиције које је непријатељ држао на платоу што домира Комброном и очували задобијени терен и против многобројних и же стоких против-напада. 3. Јужно око Сен Мајела заузели смо југо-западни део шуме Аји, где су се Немци били јако утврдили и који нису могли повратити, ма да су обнављали против-нападе. 4. У јужном Вевру између шуме Мартен и шуме Ле Претр на 7—8 км. дужине и до 3 км. дубине заузели смо села Фаја Еј и Режавил. На сејма овим тачкама Немци имају страховите губитке.

„Стражи“ прими огласе по најумеренијој цени.

Сандука мртвачких

има готових свију сорти
код
ТИШЛЕРА РАКЕ
Балканска улица бр. 49. (Краљева пивара) код „ЗЛАТНОГ КРСТА“
БЕОГРАД

80 5—10

НАМЕШТАЈ
канцелариски
добро очуван
којима на пре-
дају нека јавни
урдништво.

Американске играле карте

ЈОЗЕФ ГЛАНЦ

МОГУ СЕ ДОБИТИ КОД „РУСКОГ ЦАРА“ У НИШУ.

Зажаја ради

Од 15. фебруара продају све sorte семена од поврћа, и пљоснатих семена, а нарочито аршламе празо, и арапачично семе. У исто време имају и грпаџика сејања, за сајење. Продају на већу и мању количину — Сва горња семена продају у Јагодини пошто је сваком купцу лакше доћи у Јагодину него у Београд.

ПОЗНАТА СЕМГНАРСКА РАДЊА

Ђиља Трајковић

из БЕОГРАДА - 11 -

РЕКОРД У ИЗБОРУ И ЈЕВТИНОЋИ

Женских шешира

и прибору, носи нови моде салон

С. М. ЛАЗАРЕВИЋ

Краља Милана 120.

ПРОДАЈА И АНГРО

ПРОДАЈА И АНГРО

Арпаџика београдског

Коме треба нека се обрати у Параћин Јовану Ђорђевићу трговцу или Кости Бранковићу кафана „Пролеће“ може се добити на веће и мање количине, а има и једна количина прна лука од 2500—3000 кила. Цена умерена.

93

6—10

НЕКОЛИКО НАЈБОЉИХ

Шибаћих машика

кројачких, обућарских и домаћих „МИНЕРВА“ систем Vele Vilson због напуштања продајем јевтино.

С. М. ЛАЗАРЕВИЋ

Краља Милана 120

Аутожије Ђорђевић
шпедитер

са канцеларијом преко пута г. Ранка Гојевца у згради Српске Банке

Јавља својим муштеријама и осталом трговачком свету да врши експедиције како увоз тако и превоз за унутрашњост Србије

5—10

Неутешна мати са снахом, унуком, синовима и кћерима, извеш ага своје пријатеље и познанike да је њихов мили и никад непрежаљени

2-р Жикола Јаденковић

лекар општине свиленичке и резер. санитетски капетан

преминуо 23. фебруара т. г. у 33 год. жив. та као лекар болнице у Метковићу, подлегао је несретној епидемичној болести лечећи предано српске борце.

Сахрањен је привремено у Метковићу 24. фебруара т. г.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Мати Христина, супруга Мирослава, синчић Богдан, браћа: Сава, Тома, Душан, Раденко и Бошко, сестре: Марија и Рујана и остала фамилија.

1—4

РАДЊА СА ГОТОВИМ ОДЕЛОМ

САЗИДА И МАЈДАНИЦА — БЕОГРАД

Препоручује своје БОГАТО СТОВАРИШТЕ, мушки одела

Жајвећи избор дечијих хаљиница за плаџике

Скреће се пажња муштеријама из унутрашњости да могу и поштом поручити што ће се најближе извршити.

ЦЕНЕ СУ ВРЛО СОЛИДНЕ

89

— 11 —